

SPEERPUNTEN NOTITIE GEMEENTELIJKE HERINDELING

VAN DE ONDERNEMERSVERENIGINGEN VAN HARENKARSPER, SCHAGEN EN ZIJPE

Inleiding

De gemeenten Harenkarspel, Schagen en Zijpe werken toe naar een gemeentelijke herindeling. Deze herindeling raakt ook de belangen van de ondernemers in de gemeenten. De ondernemersverenigingen uit de drie gemeenten hebben daarom de handen ineen geslagen om te komen tot een gezamenlijke inbreng in het proces van herindeling. Het resultaat hiervan treft u in de voorliggende speerpuntennotitie, waarin voor een breed spectrum aan onderwerpen de visie van de samenwerkende ondernemersverenigingen is opgetekend. Van deze onderwerpen vragen de ondernemersverenigingen specifieke aandacht voor:

- 1) Een goed overleg tussen bedrijfsleven en gemeente, door het bieden van tenminste één fulltime bedrijfscontactfunctionaris en het voeren een structureel periodiek overleg tussen het georganiseerd bedrijfsleven en het gemeentebestuur zowel tijdens, als na de herindeling.
- 2) Ruimte voor de ontwikkeling van recreatie en toerisme door de kwaliteiten van de gemeente optimaal te benutten. Dit betekent het versterken van bestaande kwaliteiten, het optimaal faciliteren van toeristische ondernemers en een voortdurende inzet op kwalitatieve uitbreiding van de toeristische en recreatieve mogelijkheden in de gemeente.
- 3) Ruimte voor de ontwikkeling van agribusiness. Dit betekent het optimaal faciliteren van ondernemers in de agribusiness (van agrariër tot zaadveredelingsbedrijf en toeleverancier) om ontwikkelingen in onder meer schaalgrootte en duurzaamheid mogelijk te maken.
- 4) Een goede en voldoende infrastructuur. Van belang is voldoende lokale en regionale infrastructuur, kwalitatief en kwantitatief. Specifieke aandacht verdient daarbij het uitbreiden en opwaarderen van de verbindingen over het Noord-Hollands Kanaal, door de aanleg van tenminste één extra brug. Dit versterkt de onderlinge verbondenheid in de gemeente en daarbij ook de aantrekkelijkheid van de regio voor zowel ondernemers als bewoners.
- 5) Voldoende kwalitatieve en kwantitatieve ruimte op bedrijventerreinen. Op de terreinen bij de kernen moeten bedrijven zich kunnen blijven ontwikkelen, ook in hogere (categorie 3 en hoger) milieucategorieën.

De economische structuur van de gemeenten

Een kenmerk van de gemeenten is een relatief hoog ondernemerschap. Op een potentiële beroepsbevolking van 30.100 kennen de gemeenten 4.067 bedrijfsvestigingen (een verhouding van 13,5 op 100). In vergelijking met de Kop van Noord-Holland (11,7 op 100) en Den Helder (7,2 op 100) is dit relatief hoog. Een ondernemende gemeente dus!

De 4.067 bedrijfsvestigingen leveren ruim 16.200 arbeidsplaatsen (15 uur of meer per week) op. Het merendeel van de bedrijfsvestigingen bestaat uit bedrijven met minder dan 50 arbeidsplaatsen. De grootste sectoren voor de nieuwe gemeente, qua aantal vestigingen en arbeidsplaatsen, zijn landbouw (10% van de vestigingen en 7% van de arbeidsplaatsen), bouwnijverheid (16% van de vestigingen en 14% van de arbeidsplaatsen), handel en reparatie (21% van de bedrijfsvestigingen en 16% van de arbeidsplaatsen) en diverse zakelijke dienstverlening (20% van de vestigingen en 20% van de arbeidsplaatsen). Vermeldenswaard is verder dat de Industrie met 5% van de vestigingen goed is voor 10%

van de arbeidsplaatsen en dat gezondheid en welzijnszorg 11% van de arbeidsplaatsen herbergt.

Qua sectorale opbouw zijn er een aantal significante verschillen tussen de gemeenten. Waar in Harenkarspel (13%) en Zijpe (17%) de landbouw een aanzienlijk deel uitmaakt van de vestigingen, is deze in Schagen (2%) beperkt. Dit is volledig te verklaren uit de omvang van het grondgebied van Schagen in verhouding tot het bebouwd oppervlak. Schagen kent daartegenover juist een relatief groot aandeel Handel en Groothandel (28%) tegenover Harenkarspel (16%) en Zijpe (17%). Dit is weer te verklaren uit de regionale centrumfunctie die Schagen vervult voor detailhandel.

De bouwnijverheid is in Harenkarspel verantwoordelijk voor 28% van de arbeidsplaatsen, in de andere gemeenten is dit aanzienlijk lager (beide 8%). Dit is te verklaren uit het feit dat in Harenkarspel een aantal grote, landelijk opererende bouwbedrijven gevestigd is. De gemeente Zijpe kent door de aanwezigheid van de Onderzoekslocatie Petten (o.a. ECN) een relatief groot aandeel werkgelegenheid in Diverse Zakelijke dienstverlening (30%) en Industrie (12%). Zijpe onderscheidt zich verder met een relatief groot aandeel van de toeristische sector. Dit blijkt onder meer uit het relatief hoge aandeel in horeca en detailhandel.

Door de gemeentelijke herindeling ontstaat er een evenwichtige verdeling tussen de verschillende sectoren binnen de (nieuwe) gemeente.

Speerpunten toerisme, recreatie, vrijetijdsindustrie

In de nieuwe gemeente is toerisme een belangrijke sector, waar kansen liggen voor verdere ontwikkeling. Het landschap en de toeristische attracties in de nieuwe gemeente vullen elkaar aan. De nieuwe gemeente kan de kernwaarden die van belang zijn voor een goede ontwikkeling versterken en verbinden. Dit vraagt:

- Een substantiële verlaging van de toeristenbelasting en de forensenbelasting om op nationale, Europese- en wereldschaal te kunnen blijven concurreren met andere toeristische bestemmingen;
- Een doelgerichte inzet van de inkomsten vanuit toeristenbelasting ten behoeve van (de ontwikkeling van) de toeristische sector;
- Een sterke commerciële naam voor de nieuwe gemeente, waarmee de toeristische promotie ingezet kan worden;
- Een structureel gemeentelijk budget voor de promotie van de nieuwe gemeente richting potentiële toeristen, inwoners en bedrijven;
- Het scheppen van een gunstig investeringsklimaat voor toeristisch-recreatieve ondernemers door het afschaffen van kostenverhogende beleid, zoals de 1 op 1 compensatieregeling voor recreatieve ontwikkelingen en de eis voor een 5 meter brede groensingel rondom recreatieve objecten (inclusief wegen en paden);
- Het faciliteren van ondernemersinitiatieven die de kwaliteit en diversiteit van het toeristisch-recreatief aanbod vergroten, of die bijdragen aan de seizoensverlenging;
- Een aantal krachtige, toonaangevende impulsen waarmee de gemeente en regio zich nationaal en internationaal kunnen onderscheiden. Voorbeelden hiervan zijn een wandelpromenade langs zee, of het project Petten aan Zee;
- De ontwikkeling van aanleg mogelijkheden voor watersport, waaronder de havenontwikkeling in Schagen;
- De versterking van bestaande en het ontwikkelen van nieuwe route elementen en recreatieve gebieden voor wandelen, fietsen, watersport, et cetera. Een voorbeeld van een te ontwikkelen route element is de Westfriese Omringdijk;
- In de nieuwe gemeente zullen geen mogelijkheden zijn om te overnachten op de gemeentelijke camperplaatsen;

- Ruimte voor ontwikkeling van nieuwe en grootschalige recreatie en slechtweer voorzieningen, waaronder een kuuroord en dierentuin;
- Het behouden en verder vergroten van de toegankelijkheid van natuurgebieden voor recreatie en toerisme. Bij aanleg van nieuwe 'natuur' moet toegankelijkheid als voorwaarde gelden;
- Een professionalisering van de toeristische promotie op (boven) regionale schaal;
- Het behoud van het autocrossterrein in Harenkarspel;
- Het optimaliseren van de bereikbaarheid van de Noordzeekust;
- Versterking van de samenwerking tussen de agrarische sector en toerisme, zoals de Tuinderskring en Stichting Innovatief Zijpe;
- Oog voor de toeristische kwaliteit van het landschap, met aandacht voor de landschappelijke inpassing van (landbouw) bedrijven;
- Voortzetting van een actief evenementenbeleid;
- Vaststelling van de horecasluitingstijden gebeurt uitsluitend in overleg met het bedrijfsleven.

Speerpunten bedrijventerreinen

Voldoende aanbod bedrijventerrein van voldoende kwaliteit is van groot belang voor de ontwikkelingskansen voor het bedrijfsleven. De ruimte voor startende ondernemers en dorpsgebonden ondernemers moet niet uit het oog verloren worden. Dit vraagt om:

- Voldoende uitbreidingsruimte op de bedrijventerreinen, voor startende en bestaande ondernemers, door het bieden van fysieke ruimte en planologische ruimte;
- Behoud van de milieuruimte op bestaande bedrijventerreinen en specifieke aandacht voor de ruimte voor bedrijven in milieucategorie 3 of hoger bij de ontwikkeling van nieuwe terreinen;
- Behoud van de economische functie en de gebruiksmogelijkheden van de watergebonden bedrijventerreinen;
- Het uitsluiten van nieuwe woningbouw, exclusief bedrijfswoningen, op of nabij bestaande en nieuwe bedrijventerreinen;
- Een goede zonering van locaties voor de ontwikkeling van eventuele bedrijfswoningen zodat negatieve effecten op de (ontwikkelings-) mogelijkheden van de omliggende bedrijven worden voorkomen;
- Het optimaliseren van de bereikbaarheid van bedrijventerreinen;
- Tenminste het behoud van het niveau van onderhoud van de bedrijventerreinen;
- Tijdig inspelen op de behoefte aan uitbreidingsruimte;
- Een goede betrokkenheid van het bedrijfsleven bij de ontwikkeling van beleid en plannen voor bedrijventerreinen;
- De invoering van parkmanagement uitsluitend in overleg met het bedrijfsleven en bij aantoonbaar voldoende draagvlak.

Speerpunten infrastructuur

Om goed te kunnen ondernemen is een goede bereikbaarheid van groot belang. Een goede bereikbaarheid draagt daarnaast bij aan de aantrekkelijkheid voor bewoners toeristen en bedrijven en kan de veiligheid verhogen. Dit vraagt om:

- Verbetering van de regionale Noord-Zuid en Oost-West verbindingen door:
 - opwaardering van de N9 en de N245;
 - Opwaardering van de N242 en N248;
 - Het verbeteren van de aansluiting op de A7, in samenhang met het verbeteren van de verbinding Den Helder – A7;
- Verbetering van de lokale Oost-West verbindingen om de verkeersveiligheid en de fysieke en psychologische eenwording in de nieuwe gemeente te stimuleren. Hierbij vragen de volgende wegen specifieke aandacht:

- Uitbreiden en opwaarderen van de verbindingen over het Noord-Hollands Kanaal door de aanleg van tenminste één extra brug. Dit is van fundamenteel belang om de onderlinge verbinding in de gemeente te borgen;
- de verbindingen over de Westfriese dijk, met specifieke aandacht voor de overgang bij Eenigenburg richting Burgerbrug, de overgang bij Sint Maarten en de verbinding Schagen – Schagerbrug;
- Een sterke gemeentelijke inzet op de realisatie van glasvezelverbindingen voor het bedrijfsleven;
- Verbetering van de ontsluiting van bedrijventerreinen;
- Bij de inrichting van de wegen rekening houden met de schaalvergroting in de transportsector en de agrarische sector. Geen maatregelen treffen die het agrarisch en transport verkeer hinderen;
- Het gat in de Westfriese omringdijk dichten voor ten minste fietsverkeer.

Speerpunten openbaar vervoer

Een goed openbaar vervoer binnen de gemeente is noodzakelijk voor de samenhang van de gemeente. Ook de regionale bereikbaarheid is hierbij van belang. Dit vraagt om:

- Verbetering van het openbaar vervoer tussen de kernen in de nieuw te vormen gemeente;
- Verbetering van de regionale OV-bereikbaarheid van de nieuwe gemeente;
- Specifieke aandacht voor de verbetering van de OV-bereikbaarheid van scholen en bedrijventerreinen.

Speerpunten detailhandel

Voor het behoud van de leefbaarheid is het van belang dat voorzieningen in de kernen behouden blijven. Dit vraagt om:

- Het behoud van leefbaarheid van kleinere kernen door behoud van winkels, zorg en sociale functies in de (dorps)centra;
- Eventuele grotere ontwikkelingen wel centraliseren, maar altijd gekoppeld aan een kern;
- Het maken en nakomen van regionale afspraken (beleid) over de ontwikkeling (smogelijkheden) van detailhandel (detailhandelscentra en PDV-gebieden), met heldere afspraken over m² winkeloppervlak;
- Meer flexibiliteit binnen de bestemmingen in de kernen, zodat aan nieuwe initiatieven ruimte geboden wordt zonder lange en ingewikkelde procedures;
- Het vaststellen van de zondagsopenstelling in overleg met het bedrijfsleven uit alle kernen en eventueel per kern een individueel beleid.

Speerpunten Agribusiness

Binnen de nieuwe gemeente is Agribusiness een belangrijke sector, die ook weer kansen biedt voor het overige bedrijfsleven. Dit vraagt om:

- Optimale facilitering van de ontwikkeling van bedrijven die passen in het Seed Valley concept;
- Ruimte voor duurzaamheid, nieuwe ontwikkelingen en technologie;
- De oprichting van een werkgroep plattelandsontwikkeling voor de nieuwe gemeente;
- Ruimte voor verbreding van de landbouw en toepassing van het VAB-beleid;
- Vergroting van het toegestaan agrarisch bouwblok tot 2 ha, met ontheffingsmogelijkheid voor meer, om verdergaande schaalvergroting in de landbouw de ruimte te bieden, dit conform het provinciaal beleid;
- Duidelijke regels o.a. voor milieu, zonder extra regels van de gemeente bovenop de landelijke of provinciale regelgeving;

- Een goede permanente oplossing voor de huisvesting van seizoensarbeiders;
- Toepassing van de ruimte voor ruimte regeling met compensatie tegen, of in de rode contour;
- Goed Flora en Faunabeheer, met aanpak van o.a. de ganzenproblematiek.

Speerpunten gemeente

Een goede relatie tussen gemeente en bedrijfsleven stimuleert beide partijen in een goede ontwikkeling. Bij een ondernemende gemeenschap past een ondernemende gemeente. Als ondernemersverenigingen werken wij graag samen met de gemeente aan een goed ondernemersklimaat. Van de gemeente vragen wij daarbij:

- Tenminste één vaste (fulltime) bedrijfscontactfunctionaris, die als aanspreekpunt fungeert voor het bedrijfsleven en die bedrijven begeleid bij de procedures die benodigd zijn om vergunningen te krijgen;
- Een structureel periodiek overleg tussen het gemeentebestuur en het (georganiseerd) bedrijfsleven tijdens en ook na de fusie;
- Een blijvende inzet op vermindering van administratieve lasten voor ondernemers en het verbeteren van de dienstverlening aan ondernemers;
- De mogelijkheid voor het lokale bedrijfsleven om voor de gemeente te werken en producten te leveren door de omvang van de gemeentelijke opdrachten, zoveel als mogelijk, onder de openbare, of Europees openbare aanbestedingsdrempels te houden. Door verschillende werksoorten niet op voorhand te clusteren of samen te voegen kan dit binnen de geldende juridische kaders bereikt worden;
- Inzet om tijdens het fusieproces lopende en nieuwe projecten zoveel als mogelijk doorgang te laten vinden;
- Intensieve betrokkenheid van het bedrijfsleven bij het uitwerken van beleid en projecten die ondernemersbelangen raken, ook tijdens het herindelingsproces;
- In nauw overleg met het bedrijfsleven de inrichting, heffing en locatie van gebieden voor een eventueel ondernemersfonds vast te stellen;
- Het faciliteren van nieuwe vormen van bedrijvigheid en het werken vanuit huis in bestemmingsplannen;
- Het faciliteren van duurzaamheid bij bedrijven door passende regelgeving;
- Een eenduidige lijn voor leges, tarieven en grondprijzen, concurrerend met elders in de regio;
- Een professionalisering van de (boven)regionale promotie en lobby;
- Een gezamenlijk inzet met ondernemersverenigingen, ondernemers en politie om de veiligheid bij bedrijven te vergroten, bijvoorbeeld via KVO trajecten. Hierbij hoort een geborgde inzet vanuit het (gemeentelijke) ambtelijk apparaat.

Speerpunten wonen en arbeidsmarkt

Het aantrekken van voldoende, gekwalificeerd personeel is een van de uitdagingen waar het bedrijfsleven in geheel Noordwest-Holland voor staat. Ook in de nieuw te vormen gemeente speelt dit. Een aantrekkelijk woonklimaat draagt bij aan de aantrekkelijkheid van de gemeente als werkomgeving. Om de aantrekkingskracht van de gemeente te verhogen is een gezonde, aantrekkelijke woningmarkt van belang. Dit vraagt specifieke aandacht voor:

- Vrije sector kavels;
- Starters;
- Woonvoorzieningen voor ouderen en mensen met een beperking;
- Sociale woningbouw.

Speerpunten scholing en opleiding

Na afronding van de fusie ontstaat een gemeente van circa 46.000 inwoners. Hiermee neemt het belang van een goed, uitgebreid onderwijs toe. Dit vraagt om:

- Een versteviging van de positie van de Regionale Scholen gemeenschap;
- Het faciliteren van initiatieven met betrekking tot praktijkgerichte scholing en opleiding op middelbaar en hoger niveau;
- Verbeteren bereikbaarheid onderwijs per openbaar vervoer.

Tot slot

De ondernemersverenigingen zijn klaar voor een gemeentelijke herindeling en zijn graag bereid met u mee te denken over het toekomstige beleid van de nieuwe gemeente. De voorliggende notitie kan daarbij als uitgangspunt dienen en wij zijn graag bereid deze nader toe te lichten.

Overzicht samenwerkende ondernemersverenigingen Harenkarspel, Schagen, Zijpe

Gemeente Schagen

- Industrie en Bedrijvengroep Schagen
- Winkeliersvereniging Schagen
- Vereniging Makadocenter Schagen
- Stichting Evenementen Schagen

Gemeente Harenkarspel

- Bedrijvenvereniging Harenkarspel
- Winkeliersvereniging Harenkarspel
- Zakengroep Waarland

Gemeente Zijpe

- Zakenclub 't Zand
- Bedrijvenvereniging Zuid-Zijpe
- Ondernemend Callantsoog
- Participantenvereniging Zijpe

LTO-Noord

- Afdeling Groot Geestmerambacht
- Afdeling Zijpe

- NB:*
- *De ondernemersverenigingen in Schagen werken samen in Stadsmanagement Schagen.*
 - *De ondernemersverenigingen in Harenkarspel werken samen in de Bedrijvenvereniging Harenkarspel*
 - *De toeristische ondernemers in Zijpe werken samen in Participantenvereniging Zijpe*